

Jeg har seet paa Fortidens Historie og der fundet, at alle disse kongelige for Fæstterne billige Tilbud om at erhverve Eiendom ere for en stor Deel blevne frugtesløse, fordi Bonden ingenstunde har kunnet bestemme sig til at gaae ind paa at modtage de gjorte Tilbud (Hør!). Jeg har derfor troet, at, hvis man fik et Middel, hvorved man kaldte dem endelig for sig, og sagde til dem: I dag er det den sidste Dag, I kunne betænke Eder; idag maae I erklære, om I ville eller ikke, — saa vilde man paa en langt bedre Maade betrygge Bonden, end ved at lade ham gaae og betænke sig saalænge, indtil det bliver for sildigt. Et saadant Middel foreligger, idet jo Commissionen skal reise omkring til Bønderne og sige til dem: Nu maae I erklære Eder, ville I eller ikke; thi, sige I nu nei, saa gjaelder denne Lovbestemmelse for at erhverve Eiendom ikke; I vedblive da at være Fæsttere, og, naar I døe, blive Eders Steder solgte ved Auction, — og jeg troer, at i Hensynet til de skadelige Følger, dette vil have for Bønderne, vil ligge en langt bedre Betyggelse end den Tid, man giver dem til at betænke sig i, til ingen Nytte. — thi det maae De dog indrømme, mine Herrer! at det er til ingen Nytte. Sætter nemlig Commissionen ikke en saadan Priis, at Bonden kan gaae ind paa for den at erhverve Eiendom, vel at mærke under saadanne Vilkaar, at den nuværende Fæstter som Eier ikke skal betale en eneste Skilling mere, end han vilde have havt at svare i den Tid, hans Fæste varede, saa er det det Samme, enten Fæstteren har eet eller tre Aar eller tyve Aar til Betænkningstid. Jeg frygter ogsaa for, at naar man saaledes lader Fristen udstrække sig paa en for Bonden umærkelig Maade, vil det let kunne hændes sig, at der kom Noget imellem, som lagde Hindringer i Veien; det kunde være, at Folk af forskellige Grunde kunde opvække Betænkneligheder hos Bønderne, idet de sige: I skulle kun see Tiden an, det har vist nok slet ingen Hast; det kan meget godt være, at en kommende Rigsdag kan gjøre Forslag til Forandringer i denne Lov, saa I kunne faae Eders Steder paa lempeligere Vilkaar overdragne til Eiendom. Men det maae vi dog vist her gaae ud fra, at denne Lov skal være en endelig Afgjørelse af Sagen, idet vi ere

overbeviste om, at det er en for Bondens Vedkommende gavnlig og billig Foranstaltning. (Tscherning: Og for Staten nyttig.)

J. A. Hansen: Det er netop, fordi det skal være en endelig Afgjørelse af Sagen, at vi have foreslaaet Fristen forlænget til 3 Aar. Dersom det ikke skulde være en endelig Afgjørelse, dersom Loven sagde: de, som ikke ville modtage de Tilbud, som her gjøres, de skulle beholde den Stilling og de Fordele, som de for Diebliffet have, saa kunde jeg forstaae, at man gjorde Fristen saa kort som muligt, og lod dem kjøbe, som vilde, og dem lade være, som ikke vilde kjøbe. Men man maa vel erindre, at den kongelige Resolution af 1846 og de deri gjorte Tilbud for Fæsttere til at blive Arvefæsttere gjaelder ikke alene for Fæstteren i hans Fæstetid, men ogsaa for hans Børn, naar vedkommende Fæstter bortdøer, det gjaelder endogsaa saaledes, at de Børn af den afdøde Fæstter, der ikke selv kunne faae Stedet til Arvefæste, er tilstaaet $\frac{1}{3}$ af den Salgspris, hvortil Gaarden ved Auctionen udbringes efter Fæstterens Død. Naar man vil erindre, at alle disse store Fordele tager man fra dem ved denne Lov, medens man nedsætter en Commission, der har at bestemme den Priis Bønderne skulle give for Stedet for at faae det til Eiendom, en Commission sammensat paa en Maade, som vistnok endnu Ingen af os kan have nogen Mening om, ligesaa lidt som om, til hvilke Kjøbes og Salgspriser paa Gaardene den vil komme; naar man overveier alt dette, Uvissheden paa den ene Side om de Vilkaar, der ville blive Bønderne budte, og Uvissheden paa den anden Side om, at de ville tabe de Goder, de hidtil have havt, saa troer jeg virkelig at man dog maa give dem en nogenlunde passende og tilstrækkelig Frist til at overveie, hvad de i saa Fald skulle gjøre, og det er dertil, jeg mener, at et Aar ikke er tilstrækkeligt. Jeg mener, at et Aar er ikke nogen passende Frist under de nuværende Conjuncturer; ja, havde vi levet under almindelige Conjuncturer i Aarene 1845—1846 og 1847, da vilde man maastee kunne sige, at eet Aar var nok, men nu er eet Aar virkelig for kort. Det er ogsaa underligt, at man mener, at, naar man giver Folk en Betænkningstid af 3 Aar, saa skulle